

Kdaj se spleča s. p. preoblikovati v d. o. o.?

Tatjana Horvat

finance@finance.si

Marsikdo, ki se odloči za samostojno poslovno pot ali pa le opravlja neko dejavnost, poleg delovnega razmerja registrira s. p., torej podjetje samostojnega podjetnika posameznika.

Na začetku samostojnosti je to zelo primeren status, saj za ustanovitev ni potreben uradni ustanovni kapital, temveč podjetnik vloži v svoje podjetje tisto osebno premoženje, ki ga lahko uporabi tudi za opravljanje svoje podjetniške dejavnosti. Ko pa podjetnik razvije svojo dejavnost in začne dosegati večje dobičke, je smiselno, da začne razmišljati o spremembi pravnoorganizacijske oblike. Več o tem smo se pogovarjali z davčno svetovalko Boženo Macarol.

Zaradi prostega prelivanja denarnih sredstev med gospodinjstvom in podjetjem, ter obrnjeno, je status espeja tudi zelo priročen za hitro poslovno odzivanje. Na začetku ustanovitve espeja je treba vzpostaviti osnovni poslovni sistem, te aktivnosti podjetnik večinoma financira s sredstvi iz »gospodinjstva«, pri tem pa niso potrebne nikakršne posojilne ali drugačne pogodbe.

Na kaj mora biti pozoren samostojni podjetnik, preden se želi statusno preoblikovati v eno izmed oblik gospodarskih družb, na primer v d. o. o.

Samostojni podjetnik (odslej podjetnik) si mora postaviti kar nekaj vprašanj in najti primerne odgovore pred dokončno odločitvijo o spremembi statusnopravne oblike. Najpogosteje se podjetniki odločajo za preoblikovanje v d. o. o., čeprav je možno preoblikovanje tudi v druge statusnopravne

oblike gospodarskih družb. Zlasti je pomembno, da pred dokončno odločitvijo spozna vse razlike v poslovanju obeh pravnoorganizacijskih oblik, opravi analizo prednosti in slabosti preoblikovanja, ugotovi, ali lahko preoblikovanje opravi brez davčnih posledic, davčno nevtralno, in na podlagi teh odgovorov sprejme dolgoročno najugodnejšo rešitev.

Kdaj naj se podjetnik odloči za preoblikovanje v d. o. o.

Vsekakor se je treba odločiti za preoblikovanje po tehtnem premisleku o prednostih in slabostih posamezne statusne oblike na konkretnem primeru, upoštevati pa je treba tudi morebitne davčne posledice. V praksi je več skupnih meril za presojo odločitve o preoblikovanju podjetnika v družbo z omejeno odgovornostjo. Ta izhajajo iz poslovnih, davčnih in osebnih razlogov. Kljub vsemu pa je odločitev na koncu povsem individualna in različna od primera do primera. Če nekdo že dosega takšno višino dobička, ki je obdavčena z najvišjo dohodninsko stopnjo, vendar mu ustreza možnost enostavnega prelivanja sredstev iz gospodinjstva v podjetje in nasprotno, se ne bo odločil za preoblikovanje v d. o. o. Drugi primer je, ko ima nekdo svoje podjetje s statusom espeja samo zaradi svoje osebne porabe, za katero nameni ves pridelani dobiček; v tem primeru ni smiselno preoblikovanje v d. o. o., saj bi bila njegova osebna poraba podobno obdavčena kot na espeju, zato preoblikovanje ne bi prineslo zelenih davčnih učinkov.

Če želi nekdo z ustvarjenimi dobički dolgoročno večati premoženje podjetja, in ne gospodinjstva, je smiselno, da je povprečna stopnja dobička, ki ga vlaga nazaj v dejavnost, čim nižja. V tem primeru bo pomembno, kakšna je njegova stopnja obdavčitve, ki

bo zato eden ključnih stebrov odločanja o spremembi statusa. Ko namreč preseže povprečno stopnjo obdavčitve, ki se izračuna kot odnos med davčno osnovo in davčno stopnjo prek 20 odstotkov, in je v prihodnje pričakovati rast poslovanja in dobička, je že smiselno, da podjetnik razmišlja o preoblikovanju v d. o. o. ali v drugo obliko družbe.

Naslednji pomemben razlog za odločitev o preoblikovanju podjetnika je jamstvo v pravnem prometu s svojim celotnim premoženjem. Pravne osebe praviloma jamčijo v pravnem prometu le s svojim kapitalom, ne pa tudi z osebnim premoženjem lastnikov. Do spregleda pravne osebnosti lahko pride le v izjemnih primerih. Še zlasti v krizi je lahko poslovanje, pri katerem podjetnik jamči z vsem svojim premoženjem, zelo tvegano, saj lahko morebitna prisilna izterjava pomembno ogrozi njegovo osnovno preživetje in preživetje njegove družine.

Eden izmed razlogov pa je nameravan prenos dejavnosti na naslednike in njihovo vključevanje v dejavnost, ki je vsekakor lažje pri d. o. o.

kot pri s. p., zato se je smiselno preoblikovati v d. o. o. pred prenosom dejavnosti na naslednike. Tako ostane prenosnik lastnik svojega poslovnega deleža v gospodarski družbi, nasledniki pa lahko vstopajo v poslovanje z novimi poslovnimi deleži ali drugače. Tematika je tako obširna in posebna od primera do primera, da zahteva več prostora.

Kakšne pogoje mora izpolniti s. p., ki se želi preoblikovati v d. o. o. brez plačila davkov zaradi prenehanja dejavnosti

Zakon o dohodnini v 51. členu predpisuje, da je mora zasebnik, ki se želi davčno nevtralno preoblikovati v eno izmed oblik

Stran / Page: 24

Doseg / Reach: 47000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 638 cm2

2 / 2

gospodarskih družb, izpolnjeva-
ti te pogoje:

- ▶ nova ali prevzemna pravna oseba je rezident Slovenije;
- ▶ sredstva oziroma obveznosti morajo biti vključeni v poslovne knjige pravne osebe po vrednosti na dan preoblikovanja oziroma vložitve v pravno osebo;

▶ nova pravna oseba je zavezana prevzeti rezervacije, ki jih je oblikoval zasebnik;

- ▶ fizična oseba se zaveže, da bo svoj delež v pravni osebi obdržala najmanj 36 mesecev in ga nominalno ne bo zmanjšala. Poudariti je treba, da če bi v petih letih po koncu opra-

vljanja dejavnosti prišlo do neizpolnjevanja navedenih pogojev, bi se prihodki, ki se zaradi davčno nevtralnega prenosa niso šteli za prihodke zavezanca, ki je prenehal, obdavčili kot drugi dohodki fizične osebe. ●

▶▶ **Pogost razlog za preoblikovanje je prenos dejavnosti na (družinske) naslednike in njihovo vključevanje v dejavnost, ki je vsekakor lažje pri deoju kot pri espeju.**

▶ Tako pravi **Božena Macarol**, davčna svetovalka

D DILEMA

Ali se tudi odvetnik, ki je fizična oseba z dejavnostjo, lahko davčno nevtralno preoblikuje v odvetniško družbo?

▶ Iz določb zakona o dohodnini ni jasno razbrati, da se odvetnik ne bi mogel davčno nevtralno preoblikovati v eno izmed gospodarskih družb, kot je predpisano v zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1) za samostojne podjetnike. V zakonu o odvetništvu v zvezi s postopkom preoblikovanja odvetnika v odvetniško družbo ni neposredne napotitve na določbe ZGD-1 o statusnem preoblikovanju podjetnikov. Takšna rešitev bi občutno pripomogla k boljšemu razumevanju določb v zakonu o dohodnini (ZDoh-2) v zvezi z davčno nevtralnim preoblikovanjem odvetnikov. Čeprav namen zakonodajalca pri sprejemanju ZDoh-2 ni bil, da bi se določene skupine davčnih zavezancev

(zasebnikov) v enakih primerih različno obravnavale v primerjavi z espeji. Kljub temu na spletni strani Dursa najdemo mnenje z dne 17. novembra 2008, na podlagi katerega se odvetnik naj ne bi mogel davčno nevtralno preoblikovati v odvetniško družbo. Enake težave pri uveljavljanju pravice do davčno nevtralnega prenosa dejavnosti imajo tudi druge skupine zasebnikov, zavezancev za davek iz dejavnosti, ki niso samostojni podjetniki, ker ne registrirajo svoje dejavnosti po ZGD-1, temveč na podlagi drugih predpisov, ki urejajo samostojne poklice. Ali je različna obravnava enakih vrst davčnih zavezancev utemeljena, pravilna in pravična, bo pokazala šele sodna praksa.